

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Coparenting and child anxiety

Metz, M.

Publication date

2017

Document Version

Other version

License

Other

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Metz, M. (2017). *Coparenting and child anxiety*.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

DANKWOORD

Zoals gebruikelijk in de ontwikkelingspsychologie wil ik dit dankwoord beginnen bij het begin en eindigen bij het einde (tot nu toe...).

Natuurlijk waren daar eerst papa en mama. Mama, van jou heb ik mijn interesse in de mens en dit hebben we altijd gedeeld. Al op de basisschool keek ik met jou documentaires over autisme en anorexia en we vele uren gepraat en nagedacht over de mensen om mij heen. Bovendien heb ik van jou heb ik geleerd een natuurlijk vertrouwen te hebben in mezelf en in anderen en dat draag ik altijd met me mee. Papa, van jou heb ik de aanleg voor de wetenschap en het abstracte denken. Van jou heb ik ook mijn tegendraadsheid, of misschien wel een soort ‘Metz-gen’ dat maakt dat we eigenlijk gewoon ontzettend eigenwijs zijn. Wij delen ook onze flauwe humor, waar we inmiddels samen mee kunnen lachen.

Jeroen – jij bent al bijna mijn hele leven mijn trouwste maatje. Wat zou mijn leven saai zijn zonder jou. Van Duplo via Dominion naar Boonanza en altijd even hecht. Jij was er als ik er even de lol niet meer van in zag met een aai over de bol, een opmerking die de boel in perspectief plaatst of zelfgemaakte kippensoep.

Lieve ooms en tantes, neven en nichten, het was heel leuk om te merken dat jullie interesse en aandacht hadden voor mijn promotie-onderwerp, mijn zere handjes en mijn vorderingen in dit proces. De familiefestjes, wandelingen en diners waren altijd gezellig en een fijn uitstapje.

Mijn vriendinnetjes van de middelbare school, jullie zijn mijn vangnet. Anique, jij hebt aandacht voor hoe het met me gaat en verrast me zo nu en dan met een rake opmerking. Ellen, met jou heb ik leuke nachten in allerlei steden en toestanden meegemaakt die me even uit mijn PhD-wereldje trokken. Machteld, dankzij jou herinner ik mezelf er regelmatig aan dat impulsief zijn ook zo zijn voordelen heeft. Het was leuker toen jij er nog was en we hand en hand over het Kerkbruggetje liepen – gelukkig hebben we Bløf nog. Marleen, jij was er altijd voor spelletjes, lekker eten en met een luisterend oor. Willemieke, jij begrijpt mijn stress en hebt heel veel aandacht voor al mijn (zich soms herhalende) verhalen.

Lieve Maaïke, jij en ik hebben veel meegemaakt met elkaar in de laatste vier jaar. Bij jou kan ik altijd langskomen, logeren en een knuffel halen. Jij wilt weten hoe de vork in de steel zit en onthoudt alles wat ik je vertel. Ik zou niet weten hoe mijn promotie eruit had gezien zonder jou en daar ben ik heel blij om.

Marian, jij was de afgelopen jaren mijn *escape* uit de academische wereld. Ik geniet ervan dat we allebei geobsedeerd zijn door mensen bespioneren en dat we theorieën over de wereld en de mens met elkaar kunnen delen.

Lieve Renske, eerst waren we schaatsmaatjes en toen ineens PhD-maatjes. Ondanks dat je helemaal naar München bent verhuisd, was je er altijd om me een hart onder de riem te steken. We hebben elkaar door het promoveren heen gesleept en binnenkort gaan we vieren dat we allebei klaar zijn!

Lieve Dorinde, jij trekt samen met mij ten strijde en geeft niet op tot wij hebben overwonnen. Wat ben ik blij dat ik de afgelopen vier jaar iemand aan mijn zijde had die net zo cynisch kan zijn als ik. Zonder jou was mijn promotie onvoorstelbaar eenzaam geweest. Jij hebt altijd ruimte in je leven voor mij en dat is een hele fijne en luxe positie.

Susan en Mirjana, jullie hebben mij ruim vier jaar geleden de kans gegeven om dit promotietraject te starten. Susan, je bent een inspirerende wetenschapper en het is een voorrecht dat ik zo nauw met je heb samengewerkt de afgelopen jaren. Ik heb van je geleerd om te staan voor waar je in gelooft. Mirjana, jij bent een hele trouwe begeleider en je was altijd nauw betrokken bij mijn onderzoek. Bovendien hield je goed in de gaten hoe het met me ging, vooral toen ik me niet goed voelde was het een enorme steun voor me dat jij er was. Door de gesprekken die wij met zijn drieën hebben gevoerd ben ik gegroeid, zowel binnen de wetenschap als daarbuiten.

Lieve collega's, lief 'babylab'. Cristina, jij bent zo enthousiast en vrolijk, ik heb ervan genoten met jou samen te werken; Daniëlle, ik ben blij dat jij de dynamische systemen bent komen versterken en je bent er altijd voor een grappige noot tijdens de vergadering; Eddie, jij bent een ontzettend scherpe geest en ik geniet van onze discussies, waarbij de eeuwige uitkomst waarschijnlijk zal zijn dat we het nooit eens worden; Eline, jij was er vanaf het begin bij en ik had heel veel geluk met zo een lief en geduldig kamergenootje; Evin, you were always around to tell me not to stress myself out too much and to point out when I needed a holiday; Lucia, ik geniet van jouw lach en van alle gesprekken die we binnen en buiten de UvA, nuchter en wat minder nuchter, hebben gehad; Stephanie, het was heel fijn om jou als moederkloek om me heen te hebben en naar iemand toe te kunnen die stress zo goed van zich af kan laten glijden; Wieke, jij ziet de zaken heel helder en ik zal je rake opmerkingen tijdens de VIDI's en VICI's missen.

Milica, you were always around for talking and listening, laughing and crying, and cooking and drinking during these four years. You taught me that "life goes in circles" and that that's fine and normal. You are truly one of the dearest persons that came to my life during this experience and I'm immensely grateful that I got to share the rollercoaster of moving to another city and completing a PhD with you.

Lieve Anna (voor intimi: van het voorlezen), mijn eerste Amsterdamse vriendinnetje. Je hebt altijd het grootste begrip voor al mijn onoverkomelijke problemen (die dan toch vaak in no-time zijn opgelost) die ik je in geuren en kleuren vertelde bij het eten of een kopje thee. Het was heel fijn om jou in Amsterdam om me heen te hebben tijdens mijn promotie.

Anne en Linske. Toen mijn lijf er even mee stopte, kwamen jullie in mijn leven. Anne, jouw geduld, begrip en rustige stem hebben mij enorm gerustgesteld toen ik me heel slecht voelde. Jij hebt me geleerd dat ongeduld niet betekent dat wat ik wil eerder gebeurt. Linske, jij was officieel mijn fysiotherapeut, maar voor mij was je veel meer. Je hebt me getroost toen ik in tranen uitbarstte en ik koester de herinnering aan het moment dat jij begon te rappen tijdens een massage. Ook jij hebt mij geholpen te berusten in hoe het nu is en daar tevreden mee te zijn.

Lieve mede-AiO's – in het bijzonder Ayla, Jolien, Joyce, Irena, Liesbeth, Mark, Marleen en Renée – het was me een genoegen met jullie onderdeel uit te maken van de *PhD-zoo*. Het was fijn werken met jullie achter het glas van D9.12. Moniek en Anna, jullie wil ik even speciaal noemen. Moniek, ik vond het gezellig om met jou aan een 'eilandje' te werken. Ik waardeer je eerlijkheid en directheid heel erg en ben blij dat ik je naast student ook als collega heb leren kennen. Anna (voor intimi: van de UvA), ik vind het heel leuk dat ik je de afgelopen jaren beter heb leren kennen en ik vind het fijn dat ik met jou kan praten over Het Leven en alles wat daarbij hoort (sinds kort voor ons beiden ook roeien, heel leuk!).

Als echt Gyas-kindje kon het natuurlijk bijna niet anders dan dat ik ook zou gaan roeien. Lieve Sander en Karin, met jullie heb ik leren roeien en mijn plekje binnen Poseidon gevonden. Erwin – jij bent er altijd om me aan te moedigen nog even een stukje door te lopen en blijkbaar ook voor het uitlenen van camera's, mede dankzij jou heb ik zo een mooie kافت! Lief Kuiken, Ander, Chiel, Hugo, Olga en Thea, ik heb zoveel geluk dat ik in jullie leuke ploeg ben opgenomen. Ik word heel blij van het roeien (en theedrinken) met jullie.

Dan komen we nu bij de mensen zonder wie dit proefschrift er nooit was gekomen. Allereerst de gezinnen en de kinderen die mee hebben gedaan aan dit onderzoek. Alle uren die de papa's, mama's en kinderen hebben besteed aan het invullen van vragenlijsten, het meedoen aan de labbezoeken en vooral aan het verkleden en kleien hebben ervoor gezorgd dat ik dit proefschrift kon schrijven. Wat ik heb geleerd is dat kinderen van 2.5 jaar gek zijn op olifanten en dat de meeste giraffen eindigen als slapende of drinkende (in elkaar gezakte) giraf – tip van mij: klei een schildpad!

Naast de gezinnen zijn alle studenten die mee hebben gewerkt aan de longitudinale studie onmisbaar geweest. Studenten hebben de huisbezoeken afgenomen, vragenlijsten ingevoerd en de camera's bediend. Maar in het bijzonder wil ik aandacht besteden aan de studenten die mij hebben geholpen bij het coderen van alle video's. Suzanne, Eveline, Carlijn, Susanne, Marijke, Josephine, Djuna, Sharon, Emilie, Annelie, Dolly, Roëlla, Naomi, Elisa en Eva. Jullie hebben honderden uren met mij naar ouders en kinderen gekeken en met me gediscussieerd over wat vader zei (en *bedoelde*), of moeder boos keek of neutraal en of het kind lachte of huilde. Jullie hebben keihard gewerkt; zonder jullie had ik dit onderzoek niet kunnen doen.

Tot slot wil ik mijn leescommissie hier noemen. Beste Hilde, Judi, Maartje, Maja, Marijn en Renske, jullie maken deel uit van de laatste stap in mijn promotie-avontuur. Ik vind het een eer dat jullie zitting wilden nemen in deze commissie, een "*all female panel*". Bij de verdediging brengen jullie samen met Mirjana, Susan en mij een einde aan de jaren die ik door het leven ben gegaan als promovendus.

Iedereen die ik heb genoemd en ook degenen die ik hier niet heb kunnen noemen, ontzettend bedankt dat jullie er waren als steun en toeverlaat, voor een lach en een traan en, gewoon, als vriend.

**PUBLICATIONS
AND
CONTRIBUTIONS
OF CO-AUTHORS**

Chapter 2

Metz, M., Majdandžić, M., & Bögels, S. M. (2016). Concurrent and predictive associations between coparenting, infant fearful temperament and parental anxiety disorders. *Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology*, 1-12.

Marijke Metz prepared the manuscript and performed the data analyses, under the supervision of Mirjana Majdandžić and Susan Bögels. All authors contributed to the interpretation of the results and in reviewing the paper for submission. Mirjana Majdandžić and Susan Bögels contributed to the study design. Susan Bögels was project leader of the study.

Chapter 3

Metz, M., Majdandžić, M., & Bögels, S. M. *The role of parental anxiety in the predictive associations between fearful temperament, coparenting, and child anxiety symptoms.*

Manuscript submitted for publication.

Marijke Metz prepared the manuscript, processed observational data, and performed the data analyses, under the supervision of Mirjana Majdandžić and Susan Bögels. All authors contributed to the interpretation of the results and in reviewing the paper for submission. Mirjana Majdandžić and Susan Bögels contributed to the study design. Susan Bögels was project leader of the study.

Chapter 4

Metz, M., Colonnese, C., Majdandžić, M., & Bögels, S. M. *When father steps forward and mother steps back: the moderating role of simultaneity in coparenting in the development of anxiety in 4- to 30-month-olds.* Manuscript submitted for publication.

Marijke Metz prepared the manuscript and processed observational data. Marijke Metz and Cristina Colonnese performed the data analyses, in collaboration with Mirjana Majdandžić and Susan Bögels. All authors contributed to the interpretation of the results and in reviewing the paper for submission. Mirjana Majdandžić, Cristina Colonnese and Susan Bögels contributed to the study design. Susan Bögels was project leader of the study.

Chapter 5:

Metz, M., Majdandžić, M., & Bögels, S. M. (2016). *Prenatal relationship satisfaction as a moderator of the association between coparenting and negative affectivity.* Manuscript submitted for publication.

Marijke Metz prepared the manuscript and performed the data analyses, under the supervision of Mirjana Majdandžić and Susan Bögels. All authors contributed to the interpretation of the results and in reviewing the paper for submission. Mirjana Majdandžić and Susan Bögels contributed to the study design. Susan Bögels was project leader of the study.